

Nga: Chi n th ng c a Putin không che đ c phân hóa xã h i sâu s c

Ông Vladimir Putin t i khu t p b n trong tr s c quan tình báo quân đ i Nga GRU, ngày 08/11/2006
REUTERS

M t tháng sau cu c b u c t ng th ng Nga v i chi n th ng áp đ o c a ông Vladimir Putin ngay trong vòng m t, nguy t san Le Monde diplomatique có bài phân tích « S th ng nh t trên b m t c a n c Nga », v i nh n đ nh, n u nh ng c viên Putin nh n đ c 63,6% phi u b u, thì tình th chính tr Nga hi n nay khác xa so v i đ i u mà ng i đ c c t ng th ng t ng hy v ng, vào th i đ i m đ đ n ng c tháng 9/2011.

Uy tín c a t ng th ng Nga t ng lai đã b sói mòn, ngay c trong hàng ngũ nh ng ng i thân

còn với ông, nhiều người cho rằng, ông Putin khó có thể mang lại các gì pháp cho những vấn đề của đất nước.

Bài viết mở đầu với nhận định : Một cuộc « cách mạng màu » theo kiểu Nga đã không xảy ra.

Các cuộc tập hợp ngày 5 và 10/03 của đội lập đã không thu hút số lượng người như dự kiến. Các lãnh đạo đội lập buộc phải chấp nhận thay đổi hình thức phản kháng. Tuy nhiên, theo tác giả bài viết, sau các cuộc xuống đường phản đối chính quyền của tháng 12/2011, xã hội Nga đã trở nên phân hóa hơn bao giờ hết.

Mặc dù, những cuộc biểu tình lớn bày tỏ sự phản đối quy tắc lối sống với ông Putin, vì Vladimir Putin chắc chắn là điếu không ai nghi ngờ .

Đa số người Nga không muốn xảy ra một cuộc lật đổ chính trị triet đoi . Đối với đông đảo công tri, Putin vẫn là người duy nhất bảo vệ đom so đon đnh của một đất nước, và khi p so vì các cuộc khng ho ng chính trị và kinh tế liên tục diễn ra từ năm 1991 đến nay.

Đúng cảm quy n đã bi t số đng m t cách hi u qu tâm lý này, với vì c h a h n s ti n hành m t s chuy n đ i t t .

Trên ph ng di n đng phái chính trị , các đi u lu t liên quan đ n b u c đ c áp đng t năm 2000, đã ngăn c n đ i lập đ a ra đ c các ng c viên đáng tin c y. K t qu b u c t ng th ng v a qua, các đng đ i lập đ c phép ho t đng, nh đng C ng s n, đng T do – Dân ch đ u suy y u. ng c viên Grigori Iavlinski của đng labloko, m t th i đ c coi nh đng Dân ch - Xã h i ki u Nga, b tr u t quy n ng c .

M t lo t chính sách xã h i : tăng tr c p, h u b ng, l ng c a m t số nhóm xã h i, nh giáo viên, nhân viên ngành y t , tr c p các ngành công nghi p truy n th ng ... mà ông Putin đã thi hành, khi n cho đng C ng s n m t đ i nh h ng t i chính các đ a bàn truy n th ng c a h .

Le Monde diplomatique chú ý đến cuộc phỏng vấn trên tu n báo Nga The New Times (05/03/2012).

Người đi c phỏng vấn là ông Igor Lourguens, phó trách một think tank thân c n v i t ng th ng Medvedev. Bài viết cho th y các cu c đ u tranh giành gi t nh h ng trong gi i thân c n c a c p bài trùng Medvedev – Putin. Người tr l i phỏng vấn, t nh n thu c v phe c a t ng th ng Nga m n nh m Medvedev, ch p nh n r ng phe ông đã thua.

Gi i thân c n v i t ng th ng Medvedev r t g n gũi v i nh ng ng i xu ng đ ng ch ng Putin m i đây, bao g m nh u t ng l p trong xã h i Nga, h y v ng m t s thay đ i. Trong khi đó, theo ông Igor Lourguens, đ i l p v i nh ng nhóm xã h i này là m t nhóm l i ích b o th , hùng m nh, có chân đ ng t i t t c các v trí ch ch t trong gu ng máy chính quy n, và đ a vào m t lo t các lĩnh v c nh u th l c, nh các t h p công nghi p quân s , ngành d u khí, ngành th c phẩm, quân đ i.

Cũng trong tu n báo Nga k trên (s ra ngày 31/10/2011), có m t danh sách li t kê các quan h chính th c và mang tính cá nhân c a ông Putin v i gi i lãnh đ o c a các ngành v a d n, cùng v i nh ng ng i có th l c trong ngành xây d ng c s h t ng, ngân hàng và truy n thông. Toàn b m ng l i i thân c n v i ông V. Putin đ i u khi n m t khu v c kinh t , chi m t i h n m t n a PIB c a n c Nga và h n ¾ l i ng hàng hóa xu t kh u c a n c này.

Tu n báo Le Monde diplomatique nh n đ nh, phong trào ph n kháng t i Nga, ngoài vi c lên án các gi m o trong b u c , t p trung ch y u vào vi c đòi h i chính quy n ph i minh b ch, ph i đ dân chúng ki m soát vi c th c thi công lý, vi c ra quy t đ nh chính tr , ch ng l i các u đ i quá đáng dành cho m t t ng l p đ c quy n m i. Trên th c t , b t ch p nh ng l i h a h n, mà hai ông Medvedev-Putin l p đ i l p i, trong lĩnh v c này đã không có nh u ti n b .

Le Monde diplomatique k t thúc bài phân tích v n c Nga, v i bài viết c a hai nhà nghiên c u M trên t « The National Interest », phác h a l i chân dung c a ng i v a tái đ c c t ng th ng.

Theo các tác gi , ông Putin – m t ng i yêu môn l ch s - đã c g ng làm theo t m g ng c a b tr ng Piotr Stolypine, đ i th i Nga hoàng Nicolas II, đ c coi là m t nhà c i cách l n, v i câu nói n i ti ng tr c Vi n Duma Nga vào năm 1907, t c là sau cu c cách m ng 1905 : «

Chúng ta không cần đến những đồ ồn ào, mà cần một nền văn hóa Nga vĩ đại ».

Tuy nhiên, trái ngược với dự đoán của nhà chính trị học Đức Alexandre Rahr (ông Putin trong nhiệm kỳ mới sẽ là một nhà cải cách lớn) trong con mắt của nhiều người, tổng thống Nga tiếp tục lại sẽ chỉ làm theo tầm nhìn của bố trưởng Grigori Potemkine, người tôi tớ các ông chủ cho hoàng Catherine đời trước.

Vấn đề còn lại là, liệu đất nước Nga có đủ năng lực để chấp nhận một chính trị, để có thể không đơn thuần là một công cụ của mình hay không ?

Điểm học Việt Nam dưới ánh sáng của các tiêu chuẩn quốc tế

Với Việt Nam, nguyệt san Le Monde diplomatique có bài « Là sinh viên ở Việt Nam ». Bài viết đi tìm lý do chính sự phát triển nhanh chóng của nền đất nước tại Việt Nam, cùng những thách thức mà đất nước đang phải đối mặt.

Bài viết mô tả về một hình ảnh như lòng những dự ý nghĩa : một nền sinh viên trở chuyển và sẽ thích sự đổi mới khu vực súng trường Nga Kalachnikov, với những bài tập mà cô được học trong những giờ giáo dục quân sự bắt buộc trong thời gian học đất nước.

Cùng với việc học quân sự, « tập thể Hô Chí Minh » là một môn học bắt buộc khác, để với tất cả các chuyên ngành, từ vật lý học, cho đến kế toán, hay nghệ thuật, ... Dù vậy, nếu ba thập kỷ chỉ nhìn tranh còn in đậm trong nền giáo dục đất nước Việt Nam hiện nay.

Tác giả ghi nhận, mặc dù với khoảng 2 triệu sinh viên/87 triệu dân, tập thể sinh viên đất nước Việt Nam chưa thể so sánh với các nước láng giềng tiên tiến ở Châu Á, nhưng dù sao, trong 20 năm qua, số lượng sinh viên ở Việt Nam đã tăng gấp 13 lần.

Tuy nhiên, nhìn vào những nhà nghiên cứu có bằng cấp đất nước cũng không nhìn sáng sủa. Theo một con số chính thức chỉ có 60% sinh viên ra trường có được việc làm, trong đó 1/3 số sinh

viên có vi c làm ph i làm vi c m t lĩnh v c không liên quan đ n đào t o.

Theo nh n đ nh c a ông Trịnh Văn Tùng, hi u phó tr ng Đ i h c KHXH & NV (Đ i h c Qu c gia Vi t Nam), vi c đ u t cho giáo d c Vi t Nam, m c 5% ngân sách qu c gia, là không th đáp ng đ c nhu c u c a m t xã h i v i m t n a s dân c d i 26 tu i. M t con s đáng nói là, B Giáo d c Vi t Nam ch qu n lý kho ng g n 15% c s đại h c, tr ng đ i h c do các b qu n lý chi m h n 30%, chính quy n đ a ph ng qu n lý 33%, còn l i là các tr ng t nhân chi m kho ng h n 20%.

Trong nh ng năm g n đây, s t tr c a các tr ng đ i h c ngày càng tr thành m t th c t , giáo d c ngày càng h ng đ n đáp ng các nhu c u cá nhân hóa. Đi u này đ c m t s ng i kh ng đ nh là mang l i nh ng k t qu t t, trong khi đó, m t s ng i khác thì cho r ng, quan h gi a giáo viên v i sinh viên, gi a các sinh viên, ngày càng tr nên l ng l o, ...

M t trong nh ng đ c đi m c a giáo d c đ i h c Vi t Nam là l ng chính th c c a ng i giáo viên không đ đ nuôi s ng h . Le Monde diplomatique đ n l i quan đi m c a giáo s Hoàng T y, cách đây h n 4 năm, ch trích ch đ l ng, đ c coi là m t nguyên nhân chính c a s trì tr c a n n giáo d c. B n năm sau, các nh n đ nh c a giáo s Hoàng T y v n đúng, tình tr ng l ng chính th c không đ s ng v n là m t th c t , cùng v i giá c ngày m t đ t đ , v i t l m phát lên đ n 20% vào năm 2011.

Trong b i c nh, n n đ i h c Vi t Nam đang trong xu h ng m r ng và đa d ng hóa đ thu hút ngày càng nhi u sinh viên, và h ng đ n ch g n li n đào t o v i nhu c u c a th tr ng lao đ ng, bài vi t nh n m nh đ n kinh nghi m mang tính hoa tiêu c a USTH (Université des Sciences et des Technologies de Hanoi), tr ng đ i h c Vi t – Pháp, c s đào t o ph i h p gi a m t đ i h c công l p Vi t Nam v i các đ i h c qu c t th hai (ra đ i sau Vietnamese-German University à Sài Gòn năm 2008). Ra đ i cu i năm 2009, d án đ i h c qu c t này đã t ng b v p ph i m t lần sóng ch trích h t s c đ d i. M t trong nh ng lý do là USTH nh n đ c m t ngu n đ u t đ c cho là quá l n, so v i s l ng sinh viên đ c đào t o.

Cái giá c a m t đào t o đ i h c có ch t l ng, quan h gi a đào t o đ i h c và vi c làm, th tr ng lao đ ng, ... có r t nhi u câu h i nóng b ng mà n n giáo d c đ i h c Vi t Nam ph i s m tr l i, khi mà hàng tri u sinh viên Vi t Nam trông đ i à đào t o đ i h c m t cánh c a m vào t ng lai, ...

Giáo dục phổ thông : những kinh nghiệm thành công

Cũng vậy giáo dục, những là giáo dục phổ thông, tờ Le Courrier International có hẳn số « Trßng hßc. Những gì pháp hißu quß nßi khác ». Tuần báo nhận mạnh những việc hß thßng giáo dục Pháp trở nên thua kém trong các bang xếp hàng quốc tế, và đưa ra một số kinh nghiệm tốt trên thế giới.

Trong số đó, điểm đáng biết nhận mạnh là ba kinh nghiệm. Thứ nhất là nền giáo dục Phần Lan, với số mức độ oßa chßng trình và số hß trß thích đáng dành cho hßc sinh, thứ hai là nền giáo dục Hà Lan với việc cha mẹ hßc sinh có quyền lựa chọn thời gian của các kỳ nghỉ hßc, và cuối cùng là kinh nghiệm của California với năng lực làm việc nhóm và số trß giúp lẫn nhau giữa các hßc sinh.

Kinh nghiệm của Phần Lan, điểm nổi bật nhất ngßt nßi lên với phương diện giáo dục thu hút sự quan tâm, điểm thußt lßi đây qua cái nhìn từ mặt tờ báo Thụy Điển. Mặc dù đưa vào giáo dục từ những đời ít, những giáo dục Phần Lan điểm coi là điểm biết hißu quß, trßc hßt bßi chßng trình hßc tßp mang tính thực tế, hßng đßn tính hißu quß, với các mức tiêu chuẩn và hợp lý.

Hßc sinh hißu điểm rằng mình cần phải là gì.

Thời gian hßc đời với các em cũng khá nhß. Giờ hßc cho hßc sinh tiếp hßc thßng kết thúc vào lúc 2 giờ chiều, và sau đó là giờ thể thao, giờ rßi trí. Mục đích chính của hợp hßc này là giúp cho hßc sinh hißu điểm đâu là những điểm mạnh, điểm yếu của bản thân.

Một điểm mạnh khác của Phần Lan là có điểm mức hß thßng giáo dục nghề nghiệp rất rộng và hợp lý, khiến cho có đến một nửa số hßc sinh 15 tuổi chọn điểm học nghề kết thúc.

Hß thßng Phần Lan, nhờ bài báo mô tả, trở nên số đòi hỏi, số trß giúp và tinh thần tự do. Đời với hßc sinh tiếp hßc và phổ thông của số, nhận mạnh những số trß giúp, trong khi đó, đời với hßc sinh bậc hßc cao hơn là tinh thần tự do. Nhận thấy căn bản của nền giáo dục Phần Lan nói chung là đòi hỏi cao, những chính tinh thần tự do lựa chọn là điểm gì thích vì sao hßc sinh trung hßc Phần Lan lại thßng có điểm số cao.

Nhà văn Bỉ Simon Leys - « một sĩ phu chí n đ u »

Kßt thúc mßc đißm tußn báo hôm nay, chúng tôi xin gißi thißu vßi quý thßnh gißi bài phßng vßn cßa tußn báo L'Express vßi nhà văn Simon Leys, trong bài vißt mang tßa đß « Simon Leys, mßt sĩ phu chí n đ u ».

Nhà văn ngßi Bỉ, chuyên vß văn hßc Trung Quốc, năm nay 76 tußi, đã tßng nßi tißng vßi cußn « Nhßng trang phßc mßi cßa chß tßch Mao » (1976), mô tßi lßi sß thßt vß cußc đßu tranh quyßn lßc trong cußc Cách mßng « Văn hóa » ở Trung Quốc nhßng năm 1969-1969.

Nhân dßp nhà xußt bßn Flammarion xußt bßn mßt cußn tuyßn tßp các trích đoßn, phßc hßa lßi chân dung cßa nhà Hán hßc, L'Expresse có bài phßng vßn.

Trß thành nhà văn vißt vß chính trß, nhà văn Leys tên thßt là Pierre Rycmans, không ngßng lên án thái đß bßp bßm cßa nhßng ngßi cßm quyßn và sß mù quáng cßa gißi trí thßc, vßi mßt văn phong trßn lßn sß chân thßt, tính dßng cßm và tinh thßn gißi n đß, nhß đißu mà George Orwell gßi là « common decency » (tßm đßch là thái đß đßng đßn thông thßng).